

Les causes de la crisi global de les finances

El capitalisme de la colla del porró

Hi ha una trama d'interessos entre financers i governs que impedeix recuperar la confiança

FRANCESC
Sanuy

A bans que esclatés la present crisi econòmica ja es deia que l'autèntic poder econòmic dels Estats Units i, per tant, del món sencer era Goldman Sachs. Dos anys després, aquella opinió s'ha convertit en una certesa demostrada. Ves per on –quina casualitat– el secretari del Tresor nord-americà, **Henry Paulson**, que anteriorment era el president de Goldman, va fer aprovar un pla de compra estatal d'hipoteques per valor de 700.000 milions de dòlars titulitzats. És curiós que, de sobte, es prengués l'opció de salvar bancs d'inversió després d'haver-ne deixat caure uns quants com a presumptes culpables de causar la crisi financera.

Pel que sembla, els homes de Goldman van de sobrats per la vida i es poden dedicar temporalment a gestionar ministeris de finances i bancs centrals. Ja pot cantar el senyor **Paulson** que allò que el preocupava és el benestar del contribuent, que tothom s'adona que el banc al qual pertanyia és un dels principals beneficiaris dels ajuts que va posar en marxa el mateix amb la col·laboració de la Reserva Federal.

AQUÍ, ENTRE nosaltres, algunes coses semblants es van fer a la inversa i, per exemple, **Luis Ángel Rojo**, exgovernador del Banc d'Espanya, i **Rodrigo Rato**, exvicepresident del Govern i exdirector gerent de l'FMI, han passat a ser assessors remunerats de la primera i tercera entitats creditícies del país. Però en el cas de Goldman es poden recordar casos que encara són més reveladors. Concretament, els de **Robert Rubin**, enviat al Tresor, **Steve Friedman**, al consell econòmic de la Casa

Blanca, i **Mario Draghi**, de governador del Banc d'Itàlia.

No és gens sorprenent, doncs, que Goldman Sachs i Morgan Stanley hagin sortit reforçats del *credit crunch* (contracció del crèdit). Obviament, als executius de Lehman Brothers, que són els principals responsables d'escampar per tot el món els actius tòxics, o als directius de Bear Sterns, els deia semblar que, en permetre la seva fallida, se'ls va tractar amb més rigor que no pas als col·legues dotats de les connexions apropiades. Per cert, entre els homes de Goldman a Espanya trobem un secretari d'Estat del PSOE, **Guillermo de la Huesa**, i pel que fa a Lehman Brothers, un altre del PP, **Luis de Guindos**, candidat a la presidència de Caja Madrid. Efectivament, el model de capitalisme *crony*, és a dir, de col·legues, companys, amics i comparses, sovint corre el risc de desembocar en corrupció, potser no tan intensa com es dona a Indonèsia, Rússia o Corea, però sí més perillosa pel volum de risc existent als grans països occidentals. Recordem, per exemple, el rescat del Long Term Capital Management, un *hedge fund* o fons de cobertura i alt risc. Aquell procés va posar en relleu, el 1998, que el fàcil enriquiment que els governs corruptes de països emergents faciliten als seus amics pot tenir una visió atenuada al cor mateix de l'Administració nord-americana.

L'expresident de la Reserva Federal, **Paul Volcker**, es preguntava per

CABA

Als Estats Units ha estat constant el tràfic d'alts càrrecs de Wall Street, el Govern i la Reserva Federal

què el diner públic havia de pagar l'operació de salvament d'un inversor privat. I la resposta va ser que hi ha entitats que, pel fet de ser tan grans, no es poden deixar caure i que el LTCM tenia una exposició de 200.000 milions de dòlars amb un capital de només 4.800 milions. Tanmateix, a l'hora de decidir, el successor de **Volcker**, **Alan Greenspan**, potser va tenir en compte que en el Fons hi havia de conseller **David Mullins**, el seu exvicepresident a la mateixa Reserva Federal.

Per cert, la vida dona moltes voltes. **Mullins**, mentre era a la Fed, va portar a terme una investigació sobre l'escàndol de frau i manipulació de Salomon Brothers, el 1991, que li va costar la dimissió al vicepresident de l'empresa, **John Meriwether**, que, ves per on, immediatament després va fundar LTCM. Hi

ha, doncs, un visible *carosello napoletano* entre Wall Street, el Tresor i la Fed. Amb l'objectiu de donar una base teòrica a tot aquest moviment, LTCM va incorporar al consell els premis Nobel d'economia **Robert Merton** i **Myron Scholes**, creadors de models matemàtics que pretenien aportar prestigi al tinglado, tal com en el passat figura que ho feien alguns decadents *rejttons* de la noblesa a la banca britànica. Tot aquest joc el va investigar, a finals del 1998, l'analista **John Plender**.

Podríem seguir enumerant casos de maquinació i manipulació fraudulenta de mercats, però segurament ens perdríem en una teranyina intrincada. Comprovaríem, això sí, allò que es va fer entre els anys 1986 i 1995 per tancar el forat de 500.000 milions de dòlars causat per les caixes d'estalvis nord-americanes mitjançant la creació de la Resolution Trust Corporation, que subhastava els actius dels insolvents. D'aquesta manera tocava fons i marcava un mínim a partir del qual es podia iniciar la remuntada.

EN QUALSEVOL cas, el que sembla clar és que igual que el president **Eisenhower** va denunciar l'existència d'un complex industrial i militar com a poder fàctic, avui dia hi ha un perill nou. Aleshores es deia que als Estats Units manaven dos generals. No de l'Exèrcit, sinó el General Motors i el General Electric, i que el que era bo per a la GM o la GE era bo per als EUA. Doncs bé, ara sembla que, en clar conflicte d'interessos, hi ha una trama entre els financers i els governs, i que, si es vol recuperar la credibilitat i la confiança en el sistema, caldrà eliminar tot el travestisme d'apalancament recíproc vigent. Que la dona del Cèsar, a més de ser honesta, ho ha de semblar. ■

Advocat.

FIDEL
MASREAL
MAD
Confidencial

•••

MARAGALL, AVORRIT

L'expresident de la Generalitat, **Pasqual Maragall**, va ser recentment a Madrid buscant suports en la seva lluita contra l'Alzheimer. Va aprofitar l'ocasió per assistir al ple del Congrés des de la tribuna. La seva valoració: que al Parlament espanyol li falta força dialèctica, com sí que exhibeix, per exemple, la Cambra britànica. L'únic que li va agradar a **Maragall** va ser l'actuació del ministre **Rubalcaba**, per la seva contundència i fermesa amb el Partit Popular.

•••

TEJERO, AL SENAT

Una de les bromes que millor il·lustren el paper més que secundari que juga el Senat és la que explica el portaveu d'un dels grups de la Cambra alta. Consisteix a advertir que si durant el cop d'Estat del 23-F del 1981 **Tejero** hagués decidit assaltar el Senat en lloc del Congrés, encara seguiria avui a l'hemicicle, perquè ningú se n'hauria adonat. Tal és la importància i el seguiment mediàtic i polític que mereixen ses senyories els senadors.

El bitllet

LLUÍS
Marrasé

Acadèmies i televisió

Els concursos musicals televisius han subvertit completament l'objectiu artístic amb un banal succedani. Amb mètodes d'homogeneïtzació i castració de l'intrinsec talent individual, les *ratomàquies* –com encertadament les qualifica el savi **Ferran Monegal**– s'allunyen del veritable propòsit artístic. Fa uns dies, un bon reportatge del *Telenotícies* destacava el valor pedagògic i l'eficàcia de la Brit School, un prestigiós centre públic britànic especialitzat en l'ensenyament de disciplines artístiques d'on han sortit la mateixa **Amy Winehouse** o la revelació **Katie Melua** (convidada ara pel magnífic Festival de Jazz de Barcelona). **Nick Williams**, el seu director, va dir a les càmeres de TV-3: «L'escola no proporciona receptes per a l'èxit, per arribar-hi no hi ha dreceres que valguin. Es promou la creativitat, l'originalitat, no assemblar-se els uns als altres, ser un mateix». Les barcelonines Taller de Músics o Esmuc també són dos clars exemples de com s'ha d'abordar l'ensenyament musical. Les autèntiques acadèmies no les trobaran mai a cap pantalla. ■

Activista cultural.

En seu vacant

Tinc un 'e-mail' d'Obam@

ANTONI

Gutiérrez-Rubi

Fa mesos, em vaig apuntar a internet (per curiositat i interès) a una de les múltiples plataformes de suport a la campanya d'**Obama**. Des d'aleshores he rebut correus del candidat, de la seva dona, **Michelle**, o del vicepresident **Biden**. En tots aquests *e-mails*, m'han animat a participar de les accions de les campanyes *on line*. No els importava que jo visqués a Barcelona ni que no pogués votar.

L'endemà de la seva victòria, li vaig enviar un *e-mail* de felicitació. La meua sorpresa va ser que immediatament vaig rebre una resposta firmada per «Obama for America». M'agraeixen la meua col·laboració, m'informen sobre una plataforma 2.0 de la futura Administració i em demanen que participi activament fent-los saber les meves preguntes o comentaris sobre la política del futur Govern federal: «La nostra victòria el 4 de novembre és només el començament de la feina que farem junts», em diuen.

Mentre rebo els seus missatges i em demanen els meus, veig les imatges de milers de ciutadans nord-americans que deixen els seus en un mural davant del Lincoln Memorial,

a Washington. I altres organitzacions d'activistes independents i sense ànim de lucre, com Avaaz, han impulsat una iniciativa per fer arribar al president «un milió de missatges d'esperança, amb la invitació a treballar conjuntament». En plena efervescència digital i comunicativa, lleigeixo amb estupor –pel mitjà utilitzat– que alguns líders polítics li han enviat un «telegrama». Suposo que li arribaran a **Obama**, encara que s'estranyarà. Han passat dos anys ja des que la mítica Western Union, la companyia que va reemplaçar els missatgers del Pony Express fa 150 anys, anunciés a la seva web el tancament del seu emblemàtic servei de telegrames, per poc competitiu. ■

GRUP ZETA

Fundador: ANTONIO ASENSIO PIZARRO.
President: Francisco Matosas.
Vicepresident Executiu: Antonio Asensio Mosbah.
President de la Comissió Executiva: Juan Llopert Pérez.
Director General: Conrado Carnal.
Director Editorial i de Comunicació: Miguel Àngel Liso.
Directors d'Àrea:
Prensa: Enrique Simarro.
Comercial i Publicitat: Pablo San José.
Plantes d'impressió: Román de Vicente.
Serveis corporatius: Román Merino.
Revistes: Marta Arino.
Llibres: Faustino Linares.

EDICIONES PRIMERA PLANA:
Director General: Enrique Simarro.
Directors: J. G. Miquel (relac. corporatives), M. Moya (producció), M. Fañanás (r. externes), C. Matsu (sistemes), D. Casanovas (rec. humans), J. L. Busquets (tresoreria), J. Sclar (admin) i C. Moreno (adm. redacció).
Impressió: Gráficas de Prensa Diaria.
Director: L. Mirandó. **Distribució:** Logística de Medios Catalunya S.L., Bailón, 84, 2a planta, 08009, Barcelona, Tel: 93 484 66 00. Fax: 93 484 66 35.
Publicitat: Zeta Gestión de Medios. **Dir. general:** P. San José. **Director comercial:** S. Garrán. **Consell de Cent:** 425-427, 5a planta, 08009 Barcelona, T: 93 265 53 53, O'Donnell, 12, 28009 Madrid, T: 91 586 97 00.